

תכנית ההשלמה לתואר ב"א בסייעוד בנצרת
קורס 290.1913: גישות באבחון וטיפול בכאב
שם המרצה: ד"ר מיכל גרנות

שנה"ל תשע"א – סמסטר ב'
קורס מרוכז (מחצית ראשונה של הסמסטר), ימי ג' באוניברסיטת חיפה, שעות 12:15-15:45
שעות קבלה: לפי תיאום מראש
דוא"ל: mgranot@univ.haifa.ac.il

רקע

אנשי סיעוד נחשפים רבות למטופלים הסובלים מכאב. בחלק מהמצבים הכאב מהווה סימפטום לתחלואה ובחלק - הינו תוצאה של טיפולים שונים או נלווה למחלה. קיימת שונות רבה בין אנשים בביטוי, בתגובה ובהתנהגות הכאב, כמו גם בעילות התרופות האנלגטיות לשיכוך הכאב. העובדה שכאב הינו תחושה סובייקטיבית המושפעת מגורמים שונים מקשה על יכולת המדידה והכימות של כאב ע"י מונחים פיזיולוגיים וקריטריונים אובייקטיביים הקיימים לגבי אומדנים אחרים בתחום הרפואה והסיעוד. בקורס יילמדו סוגיות העוסקות בהבנת מורכבות תופעת הכאב, תוך הכרת אספקטים פיזיולוגיים, קוגניטיביים ואמוציונאליים של כאב חד, כרוני, עצבי וסרטני. יינתן דגש לעקרונות הבסיסיים הנדרשים לביצוע אומדן כאב ולהתערבות במצבי כאב מגוונים, תוך התייחסות לעקרונות הטיפול בתסמונות כאב ייחודיות ולגישה הסיעודית הנדרשת.

תכנים

1. מבוא - מורכבות הכאב בדגש על היבטים סיעודיים בטיפול בכאב
2. סיווגי כאב, פיזיולוגיה ופתופיזיולוגיה של הכאב
3. היבטים פסיכולוגיים של כאב - השפעת מאפייני אישיות על תפיסת הכאב
4. שיטות לאומדן כאב: כלים, הגישה לאומדן כאב ומצבים קליניים באוכלוסיות שונות
5. עקרונות הטיפול בכאב החד: גישות תרופתיות
6. גישות לאומדן וטיפול במצבי כאב כרוני: גישות תרופתיות ולא תרופתיות
7. אומדן וטיפול בכאב העצבי – נירופתי: הגישה הטיפולית
8. גישות לטיפול והתמודדות עם כאב שנובע ממקור סרטני
9. סוגיות מרכזיות בכאב בהתייחס לתחומי מקצוע הסיעוד ועיסוקיו

דרישות הקורס

עמידה בהצלחה במבחן בציון עובר 60

ספרות מומלצת

Wall, P. D., & Melzack, R. (Eds.) (2006). *Textbook on pain* (5th ed.). Edinburgh, Great Britain: Churchill Livingstone.

מאמר לקריאת חובה (המאמר מצורף באתר הלמידה המתוקשבת):

Shrestha-Ranjit, J. M., & Manias, E. (2009). Pain assessment and management practices in children following surgery of the lower limb. *Journal of Clinical Nursing*, 19, 118–128.